

**EVALUARE NAȚIONALĂ
LA FINALUL CLASEI a VI-a
MODEL-2020**

Test 1

Limbă și comunicare –

Limba română-Limba maghiară maternă-Limba franceză_1

Județul/sectorul

Localitatea

Unitatea de învățământ

Numele și prenumele elevului/elevei

.....

Clasa a VI-a

Băiat ☐

Fată ☐

Ai de realizat un proiect despre „**Reciclarea deșeurilor**”. Fiindcă te interesează în mod deosebit subiectul, te pregătești serios. Astfel, cauți informațiile în TEXTUL A, TEXTUL B. și în TEXTUL C.

Îți recomandăm să citești cu atenție textele propuse și să răspunzi la fiecare dintre cerințele date, în limba în care este formulată fiecare cerință.

SUCCES!

Projektet kell készítened a „**Hulladékok újrahasznosítása**” témában. Mivel különösen érdekel ez a téma, komolyan készülsz rá. Forrásként használhatod az A, a B és a C szöveget.

Azt tanácsoljuk, hogy olvasd el figyelmesen az ajánlott szövegeket, majd azon a nyelven oldd meg a feladatokat, amilyen nyelven a követelményt olvasod!

SOK SIKERT!

TEXTUL A

Colectarea și reciclarea deșeurilor

Colectarea, depozitarea și reciclarea deșeurilor de orice tip ar trebui să fie un proces foarte eficient. Atunci când mâncăm un corn cu ciocolată a cărui ambalaj dorim să-l aruncăm într-un container pentru deșeuri, ne uităm în jur dar pentru că uneori nu-l găsim la tot pasul, ne „scăpăm” de acel ambalaj pe unde putem, la întâmplare. În momentul acela ar trebui să ne gândim că participăm la un grav proces de degradare a mediului înconjurător și că probabil alte sute sau mii de persoane fac același lucru în acel moment, dând cu toții startul unei poluări majore cu consecințe inevitabile. Neglijența noastră în privința deșeurilor duce la consecințe grave, cum sunt transformarea unor zone în focare de infecție, poluarea aerului, a apei și a solului, dar și distrugerea mediului natural ce duce la dispariția anumitor specii de plante și animale. Prin colectarea și reciclarea cât mai eficientă a acestor deșeuri vom reuși să păstrăm un mediu cât mai curat pentru noi și generațiile următoare. Fiecare dintre noi are puterea și obligația de a influența procesul de ecologizare a propriului oraș sau a zonei unde își petrece vacanța. Principalul avantaj al reciclării este dat de reducerea consumului și conservarea resurselor naturale (petrol, apă, energie etc), reducerea nivelului emisiilor nocive în aer (a poluării) precum și scăderea cantității deșeurilor. Soluția simplă și la îndemâna tuturor este colectarea și depozitarea deșeurilor în locuri special amenajate în vederea reciclării acestora.(...). Câteva informații utile despre unele materiale reciclabile:

Hârtia – refolosibilă

- Materiile prime utilizate pentru fabricarea hârtiei sunt: lemnul, celuloza, hârtia veche. Hârtia reciclată permite economisirea a aproximativ 25% din cantitatea de electricitate și a 90% din cantitatea de apă (300 l) necesare pentru producerea a 1 kg de hârtie albă.
- Prin reciclarea deșeurilor de hârtie se elimină clorul toxic, necesar producerii hârtiei albe.

Sticla – refolosibilă

- Se produce folosind următoarele materii prime: nisipul de cuarț, calcarul, soda (produs poluant), ș.a.
- Reciclarea sticlei menajează mediul și economisește în timp bogățiile naturale, apa și electricitatea.

Fierul – 100% reciclabil

- Fiind un material 100% reciclabil, cantități impresionante de minereu natural pot fi economisite prin reciclare, având rezultate pozitive asupra consumului de energie și bineînțeles asupra mediului înconjurător.

Aluminiul – 100% reciclabil

- Conform statisticilor, prin procesul de reciclare a materialelor neferoase, a aluminiului în speță, se economisește 95% din energia necesară pentru producerea de aluminiu nou și este 100% reciclabil.(...)

(<https://www.diflora.net/colectarea-si-reciclarea-de-seurilor/>)

TEXT B

Hulladék újrahasznosítás

Napjainkban a hulladéktermelés óriási méreteket öltött. A városok nem tudnak mit kezdeni a hatalmas méretű hulladéktermeléssel, ami mérgezi a környezetet. A helyzet attól még súlyosabbá válik, hogy megjelentek az egészségre ártalmas veszélyes hulladékok. A probléma megoldásának két iránya lehetséges. Az egyik az, hogy minimalizálni kell a keletkező hulladék mennyiségét, egyrészt a korszerű technológiák alkalmazásával, másrészt pedig a fogyasztói szokások átalakításával. A másik fő irány a hulladék nyersanyagként történő felhasználása lehet, tehát az újrahasznosítás, amelynek célja egyrészt a hulladékká váló anyagok nyersanyaggá alakítása, másrészt pedig az, hogy másodlagos, újra hasznosítható anyagokat állítsanak elő, amelyek segítik a természetes anyagok felhasználásának csökkentését. Az angol "recycling" szóból ered a kifejezés, ami jobban kifejezi, hogy az anyagok környezettudatos körforgásáról van szó.

Papír. A papír gyártása az egyik legszennyezőbb folyamat, mivel az előállításához rengeteg víz, energia és vegyszer szükséges. Minél fehérebb egy papír, annál szennyezőbb a gyártása a klóros fehérítés miatt. Több mint 2000 vegyületet használ az ipar a papír gyártásához, a nyomda pedig még további ezret. A környezetbarát papír egyszerű pépesítéssel készül a begyűjtött papírhulladékból. Mivel a gyártás folyamán a víz 90%-a körfolyamatban mozog, így kevés szennyvíz termelődik. A vízben maradt oldhatatlan festékmарadványok színe jellegzetesen szürkés, viszont jegyzetelésre, csomagolásra, WC-papírnak, zsebkendőnek, szalvétának vagy akár papírszatyornak stb. tökéletesen megfelel.

Üveghulladék. Mivel az üveg nem bomlik le a természetben, ezért csak akkor környezetbarát, ha visszaforgatjuk a gyártási folyamatba. Egy átlagos üveg 45-60 alkalommal újratölthető, és még tisztítással, selejtezéssel együtt is 80 %-os az energia-megtakarítás. Újraolvasztással is 20-30 % takarítható meg.

Fémhulladék. Az alumínium gyártásakor minden tonna timföld előállításakor legalább egy tonna vörös iszap is keletkezik, ami a hazai veszélyes hulladékok 56%-át teszi ki!

Műanyag. A műanyagok tele vannak veszélyes segédanyagokkal, amelyek a lassú bomláskor felszabadulnak. Az elmúlt években rohamosan nőtt az egy főre jutó műanyag-felhasználás, viszont a legtöbb műanyag évszázadokig fog állni a lerakókban változatlanul. Az Európai Unió nagy hangsúlyt fektet a hulladékok újrahasznosítására. 2012-re meg kell állítani, 2020-tól pedig csökkenteni kell a hulladékmennyiség növekedését. Az európai képviselők elfogadtak egy keretdirektívát, amely meghatározza a feldolgozási műveletek sorrendjét: újbóli felhasználás, újraértékesítés, más értékesítési eljárások és végül biztonságos, környezetkímélő megsemmisítés. Magyarországon még kezdeti stádiumban van a hulladékok újrahasznosítása, azonban a fogyasztók tudatformálása, szemléletváltása a legnehezebb feladat.

TEXT C

Le recyclage, c'est quoi?

Le recyclage est un procédé de traitement des déchets et de réintroduction des matériaux qui en sont issus, dans un nouveau cycle de vie. L'un des exemples les plus connus illustrant ce procédé est celui de la fabrication de bouteilles en verre grâce aux bouteilles usagées. Le verre est recyclable à l'infini.

Le recyclage a deux conséquences écologiques majeures : la réduction du volume des déchets, et donc de la limitation de la pollution qu'ils causeraient (certains matériaux mettent des décennies, voire des siècles à se dégrader) et la préservation des ressources naturelles, car la matière recyclée est utilisée à la place de celle qu'on aurait dû extraire. (...)

Une nouvelle vie aux matières !

Le «urban mining» (mine urbaine) est un concept qui vise à identifier tous les déchets de notre environnement premier, comme pouvant être source de matières valorisées.

Tous les éléments et composants issus de notre mine d'exploitation quotidienne peuvent se transformer en matière première, en matière réutilisable, ou en énergie. (...)

PAPIER-CARTON

Selon l'office fédéral de l'environnement (OFEV), « le vieux papier représente plus de la moitié des déchets ménagers collectés pour le recyclage. Chaque Suisse collecte 160 kg de vieux papier par an ».

PET

Lancées il y a une dizaine d'années, les bouteilles de PET (polyéthylène téréphtalate) ont rapidement envahi notre quotidien.

ALU-FER BLANC

La récupération des boîtes de conserve usagées et d'autres emballages en tôle d'acier permet d'obtenir de précieuses quantités d'acier.

ÉLECTRONIQUE

Les appareils électriques et électroniques (téléviseurs, ordinateurs, etc.) sont faits de beaucoup de métaux valorisables comme le cuivre et le fer. Les métaux lourds sont quant eux, éliminés par des filières de traitement adhoc.

PLASTIQUE

Les matières plastiques sont le symbole de la société de consommation, car considérées comme un matériau non noble : les consommateurs l'assimilent à un produit « jetable » après usage.

(<http://www.lesrecycleurs.ch/fr/filieres>)

I. Bifează, în tabelul de mai jos, căsuța potrivită pentru a arăta cărui text îi corespunde fiecare dintre afirmațiile date.

Cod 2 1 0 9

Afirmație	TEXT A	TEXT B	TEXT C	NICIUN TEXT
1.În text apar două materiale 100% reciclabile.				
2.În text sunt amintite directivele Uniunii Europene.				
3.Originea cuvântului „reciclare”.				
4.Textul prezintă consecințele reciclării.				

II. Asociază, prin săgeți, cuvintele care să reflecte informațiile prezentate în fiecare text. Kösd össze nyilakkal a két oszlop megfelelő adatait! Associe par des flèches les information correspondantes des deux colonnes.

Cod 2 1 0 9

Textul A

1. Câteva informații utile	a. se elimină clorul toxic,necesar producerii hârtiei albe.
2. Prin reciclarea deșeurilor de hârtie	b. duce la consecințe grave.
3. Neglijența noastră în privința deșeurilor	c. despre unele materiale reciclabile.
	d. în vederea reciclării acestora.

Cod 2 1 0 9

Textul B

1. Napjainkban a hulladéktermelés	a. 20 – 30 % takarítható meg.
2. Újraolvasztással is	b. annál szennyezőbb a gyártása.
3. Minél fehérebb egy papír	c. így kevés szennyvíz termelődik.
	d. óriási méreteket öltött.

Cod 2 1 0 9

Textul C

1. Le recyclage	a. peuvent se transformer en matière première
2. Le verre	b. est un procédé de traitement des déchets
3. Le «urban mining»	c. est recyclable à l'infini.
	d. est un concept qui vise à identifier tous les déchets de notre environnement premier

III. Transcrie, din fiecare text, câte două cuvinte/expresii **referitoare la reciclarea deșeurilor**.
Írj ki a szövegből két szót **A hulladékok újrahasznosítása** témával kapcsolatban! Écris deux mots du texte visant le thème: **Le recyclage!**

cuvinte în limba română

magyar szavak

mots en français

IV. Încercuiește ADEVĂRAT (A) / FALS (F), justificând alegerea cu secvențe din text. IGAZ (I) vagy HAMIS (H) az állítás? Karikázd be a megfelelő betűt, majd igazold állításodat megfelelő szövegrészlettel! VRAI (V) ou FAUX (F)? Entoure VRAI (V) ou FAUX (F), puis justifie ton choix par un fragment tiré du texte!

Cod 21 11 12 13 00 99

1. Neglijența noastră în privința deșeurilor duce la consecințe normale, cum sunt transformarea unor zone în focare de infecție, poluarea aerului, a apei și a solului, dar și distrugerea mediului natural ce duce la dispariția anumitor specii de plante și animale. **A / F**

Justificare _____

Cod 21 11 12 13 00 99

2. A helyzet attól még súlyosabbá válik, hogy megjelentek az egészségre ártalmas veszélyes hulladékok. **I / H**

Indoklás: _____

Cod 21 11 12 13 00 99

3. Le «urban mining» (mine urbaine) est un concept qui vise à identifier tous les déchets de notre environnement premier, comme pouvant être source de matières valorisées. **T / F**

Justification: _____

V. Continuă fraza următoare utilizând informația din textul A

Soluția simplă și la îndemâna tuturor este

VI. Húzd alá a helyes választ, majd indokold választásodat a B szöveg információinak felhasználásával!

Mivel az üveg **lebomlik/nem bomlik le** a természetben, ezért csak akkor környezetbarát, ha visszaforgatjuk a gyártási folyamatba.

Utilizarea informațiilor din texte în pregătirea temei

„Reciclarea deșeurilor”

A szövegbeli információk felhasználása a **„Hulladék újrahasznosítás”** téma kidolgozásához

VII. Prezintă într-un enunț o asemănare între textele A și B

VIII. Réponds brièvement: Voulez-vous participer au recyclage? Pourquoi?

IX. Szeretnél egy kérdőívet összeállítani osztálytársaid számára, hogy megismerd véleményüket, tájékozottságukat a bemutatott témával kapcsolatban.

Töltsd ki a témára vonatkozó kérdésekkel az alábbi kérdőívet! Osztálytársaid válaszolni fognak a kérdéseidre.

KÉRDÉS	IGEN	NEM
1.		
2.		
3.		

X. Care dintre cele trei texte prezintă cele mai eficiente metode și sfaturi pentru reciclarea deșeurilor? Motivează-ți răspunsul în maximum 4 rânduri!

FELICITĂRI, AI AJUNS LA SFÂRȘITUL TESTULUI!

MULȚUMIM PENTRU PARTICIPARE!

GRATULÁLUNK! A TESZT VÉGÉRE ÉRTÉL!

KÖSZÖNJÜK, HOGY RÉSZT VETTÉL A FELMÉRÉSEN!